

CHARAKTERYSTYKA JCWP		
Kategoria JCWP	JCWP rzeczna	
Nazwa JCWP	Cetynia od Okna do ujścia	
Kod JCWP	RW2000242667129	
Typ JCWP	24	
Długość JCWP [km]	16,01	
Powierzchnia zlewni JCWP [km ²]	50,32	
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Wisły	
Region wodny	region wodny Środkowej Wisły	
Zlewnia bilansowa	Zlewnia Narwi od granicy państwa do ujścia Biebrzy	
RZGW	WA	
RDOŚ	RDOŚ w Warszawie	
WZMIUW	Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie	
Województwo	14 (MAZOWIECKIE)	
Powiat	1429 (sokołowski)	
Gmina	142907_2 (Sabnie), 142909_2 (Sterdyń)	
Inne informacje/dane dotyczące JCWP		
Warunki referencyjne		
Fitoplankton (wskaźnik fitoplanktonowy IFPL)		
Fitobentos (Multimetryczny Indeks Okrzemkowy IO)		
Makrofity (Makrofitowy indeks rzeczny MIR)		
Makrobezkręgowce bentosowe		
Ichtiofauna		
Status JCWP		
Podsumowanie informacji w zakresie wstępnego/ostatecznego wyznaczenia statusu	Wstępne wyznaczenie	Ostateczne wyznaczenie
Status	SZCW	SZCW
Powiązanie JCWP z JCWPd (w rozumieniu ekosystemu zależnego od wód podziemnych)		
Kody powiązanych JCWPd	PLGW200055	
Ocena stanu JCWP		
Czy JCWP jest monitorowana?	M	
Kod i nazwa podobnej monitorowanej JCWP	RW2000242663499 (Uherka od Gdolanki do ujścia)	
Ocena stanu za lata 2010 - 2012	Stan/potencjał ekologiczny	UMIARKOWANY
	Wskaźniki determinujące stan	Fosforany
	Stan chemiczny	DOBRY
	Wskaźniki determinujące stan	
	Stan (ogólny)	ZŁY
Presje antropogeniczne na stan wód		
Rodzaj użytkowania części wód	rolna	
Presje/oddziaływania i zagrożenia antropogeniczne	rolnictwo	
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	zagrożona	
Obszary chronione wymienione w zał. IV RDW		
Obszary wyznaczone na mocy art. 7 do poboru wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi	NIE	

Obszary przeznaczone do ochrony gatunków wodnych o znaczeniu ekonomicznym		Brak	
Części wód przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym obszary wyznaczone jako kąpieliska		NIE	
Części wód wyznaczone jako obszar szczególnie narażony, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć		TAK	
Części wód wyznaczone jako wody wrażliwe na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych		TAK	
Części wód wyznaczone jako obszary wrażliwe na substancje biogenne		TAK	
Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, gdzie utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie		TAK	
CEL ŚRODOWISKOWY DLA JCWP		dobry potencjał ekologiczny	dobry stan chemiczny
Typ odstępstwa wynikający w art. 4 ust. 4 i 5 RDW		4(4) - 1	
Termin osiągnięcia celów środowiskowych		2027	
Uzasadnienie odstępstwa		Brak możliwości technicznych. W zlewni JCWP występuje presja rolnicza. W programie działań zaplanowano wszystkie możliwe działania mające na celu ograniczenie tej presji tak, aby możliwe było osiągnięcie wskaźników zgodnych z wartościami dobrego stanu. Z uwagi jednak na czas niezbędny dla wdrożenia działań, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027.	
Typ odstępstwa wynikający w art. 4 ust. 7 RDW		brak	
Uzasadnienie odstępstwa		nie dotyczy	
Wymagania dla elementów biologicznych	Podstawa wymagania	Projekt Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 maja 2013 r. o zmianie rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych	
	Parametry charakteryzujące cel środowiskowy	Fitoplankton (wskaźnik fitoplanktonowy IFPL)	≥ 0,6
		Fitobentos (wskaźnik okrzemkowy IO)	
		Makrofity (makrofitowy indeks rzeczny MIR)	≥ 35,0
		Klasa wskaźnika FLORA	
		Makrobezkręgowce bentosowe (indeks MMI)	≥ 0,687
		Wskaźnik MZB	
		Ichtyofauna	
		Klasa elementów biologicznych	II
Wymagania dla elementów fizykochemicznych	Podstawa wymagania	1. „Weryfikacja wartości granicznych dla oceny stanu ekologicznego rzek i jezior w zakresie elementów fizykochemicznych z uwzględnieniem warunków charakterystycznych dla poszczególnych typów wód” 2. Projekt Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 maja 2013 r. o zmianie rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu	

		jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (w zakresie substancji szczególnie szkodliwych)	
	Parametry charakteryzujące cel środowiskowy	Zawiesina ogólna (mg/l)	≤ 14,6
		Tlen rozpuszczony (mgO ₂ /l)	7,2-12,2
		BZT ₅ (mgO ₂ /l)	≤ 3,1
		ChZT-Mn (mgO ₂ /l)	≤ 11,4
		OWO (mgC/l)	≤ 12,2
		ChZT-Cr (mgO ₂ /l)	≤ 44
		Przewodność w 20°C (uS/cm)	≤ 477
		Substancje rozpuszczone (mg/l)	≤ 328
		Siarczany (mgSO ₄ /l)	≤ 51,5
		Chlorki (mgCl/l)	≤ 21,4
		Wapń (mgCa/l)	≤ 77,2
		Magnez (mgMg/l)	≤ 12,4
		Twardość ogólna (mgCaCO ₃ /l)	≤ 265
		Odczyn pH	7-8,1
		Zasadowość ogólna (mgCaCO ₃ /l)	≤ 295
		Azot amonowy (mgN-NH ₄ /l)	≤ 0,35
		Azot Kjeldahla (mgN/l)	≤ 1,2
		Azot azotanowy (mgN-NO ₃ /l)	≤ 1,7
		Azot azotynowy (mgN-NO ₂ /l)	≤ 0,03
		Azot ogólny (mgN/l)	≤ 2,8
		Fosforany (mgPO ₄ /l)	≤ 0,31
		Fosfor ogólny (mgP/l)	≤ 0,21
		Specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne	Spełnienie wymagań zał.6 projektu Rozporządzenia MŚ z dnia 8 maja 2013 r
Wymagania dla elementów hydromorfologicznych	Podstawa wymagania	Projekt Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 maja 2013 r. o zmianie rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych	
	Parametry charakteryzujące cel środowiskowy	I	
Wymagania dla wskaźników chemicznych	Podstawa wymagania	Projekt Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 maja 2013 r. o zmianie rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych	
	Parametry charakteryzujące cel środowiskowy	Spełnienie środowiskowych norm jakości	
Wymagania dla obszarów chronionych będące jednolitymi częściami wód, przeznaczonymi do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia	Podstawa wymagania	nie dotyczy	
	Parametry charakteryzujące cel środowiskowy	Parametry fizykochemiczne	nie dotyczy
		Parametry bakteriologiczne	nie dotyczy

Wymagania dla obszarów chronionych, będących jednolitymi częściami wód przeznaczonymi do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych	Podstawa wymagania	nie dotyczy	
	Parametry charakteryzujące cel środowiskowy	nie dotyczy	
Obszary chronione przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków			
Nazwa obszaru chronionego	Nadbużański (Mazowieckie)	Kod obszaru chronionego	OCHK1871
Podstawa prawna utworzenia obszaru chronionego	Rozporz. 15 Wojewody Mazowieckiego z 15.04.2005 r. Dz. Urz. 91 poz. 2447	Wielkość obszaru chronionego [ha]	23183,12
% udział obszaru chronionego w długości JCW	34,31%	% udział obszaru chronionego w powierzchni zlewni JCW	52,33%
Przedmioty ochrony zależne od wód	Kompleks ekosystemów		
Cel dla obszaru chronionego	Utrzymywanie, a w razie potrzeby podwyższanie poziomu wód gruntowych w lasach, w szczególności na siedliskach wilgotnych i bagiennych: w borach bagiennych, olsach i łągach. Zachowanie i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródlęśnych cieków, mokradeł. Zachowanie śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości oraz oczek wodnych. Melioracje odwadniające, w tym regulowanie odpływu wody z sieci rowów, dopuszczalne tylko w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, z bezwzględnym zachowaniem w stanie nienaruszonym terenów podmokłych, w tym torfowisk i obszarów wodno-błotnych oraz obszarów źródliskowych cieków. Zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych wraz z pasem roślinności okalającej, poza rowami melioracyjnymi. Lokalizowanie wałów przeciwpowodziowych jak najdalej od koryta rzeki, wykorzystując naturalną rzeźbę terenu. Tworzenie stref buforowych wokół zbiorników wodnych w postaci pasów zadrzewień i zakrzewień, celem ograniczenia spływu substancji biogennej i zwiększenia bioróżnorodności biologicznej. Prowadzenie prac regulacyjnych i utrzymaniowych rzek tylko w zakresie niezbędnym dla rzeczywistej ochrony przeciwpowodziowej. Zachowanie i wspomaganie naturalnego przepływu wód w zbiornikach wodnych na obszarach międzywala - stopniowe przywracanie naturalnych procesów kształtowania i sukcesji starorzeczy poprzez wykorzystanie naturalnych wylewów. Zapewnienie swobodnej migracji rybom w ciekach, poprzez budowę przepławek na istniejących i nowych budowach piętrzących. Utrzymanie i wprowadzanie zakrzewień i szuwarów wokół zbiorników wodnych, w szczególności starorzeczy i oczek wodnych, jako bariery ograniczającej dostęp do linii brzegowej, utrzymanie lub tworzenie pasów zakrzewień i zadrzewień wzdłuż cieków jako naturalnej obudowy biologicznej ograniczającej spływ zanieczyszczeń z pól uprawnych. Ograniczenie działań powodujących obniżenie zwierciadła wód podziemnych, w szczególności budowy urządzeń drenarskich i rowów odwadniających na gruntach ornych, łąkach i pastwiskach w dolinach rzecznych oraz na krawędzi tarasów zalewowych i wysoczyzn. Zachowanie i ewentualne odtwarzanie korytarzy ekologicznych opartych o ekosystemy wodne, celem zachowania dróg migracji gatunków związanych z wodą. Zwiększanie retencji wodnej, przy czym zbiorniki małej retencji winny dodatkowo wzbogacać różnorodność biologiczną terenu, uwzględniając starorzeczka i lokalne obniżenia terenu, w miarę możliwości technicznych i finansowych zalecane jest odtworzenie funkcji obszarów źródliskowych o dużych zdolnościach retencyjnych, w miarę możliwości należy zachowywać lub odtwarzać siedliska hydrogeniczne mające dużą rolę w utrzymaniu lokalnej różnorodności biologicznej. Utrzymanie i odtwarzanie meandrów na wybranych odcinkach cieków; w razie możliwości wprowadzanie wtórnego zabagnienia terenów.		

Uwagi dotyczące obszaru chronionego	Cel na podst. ustaleń w akcie będącym podst. prawną obszaru.		
Nazwa obszaru chronionego	Nadbużański Park Krajobrazowy	Kod obszaru chronionego	PK40
Podstawa prawna utworzenia obszaru chronionego	Rozporz. Nr 3 Wojewody Mazowieckiego z dnia 15 marca 2005 r. w sprawie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 66, poz. 1701 i Nr 136, poz. 4208).	Wielkość obszaru chronionego [ha]	73672,12
% udział obszaru chronionego w długości JCW	54,48%	% udział obszaru chronionego w powierzchni zlewni JCW	33,25%
Przedmioty ochrony zależne od wód	Różnorodność biologiczna, kompleks ekosystemów, siedliska gatunków.		
Cel dla obszaru chronionego	Zachowanie swobodnie meandrującej nizinnej rzeki Bug i jej doliny z dużą liczbą starorzeczy i odnóg oraz procesów morfogenetycznych kształtujących system ekologiczny doliny. Zachowanie muraw psammoofilnych i kserotermicznych oraz łągów nadrzecznych. Zachowanie i poprawa możliwości trwałego i stabilnego funkcjonowania ekosystemów. Utrzymanie na wybranych terenach dynamiki naturalnych procesów geomorfologicznych. Przywracanie naturalnego funkcjonowania systemu hydrogeologicznego Parku. Gospodarowanie wodą prowadzące do utrzymania i ewentualnie zwiększenia zasobności wodnej terenu. Poprawa stanu czystości wód powierzchniowych. Ochrona i przywracanie elementów naturalnej struktury hydrograficznej. Zachowanie trwałego funkcjonowania ekosystemów hydrogenicznych. Przeciwdziałanie wzrostowi trofii środowiska gruntowo - wodnego. Zachowanie charakterystycznej różnorodności biologicznej środowisk wodnych. Zachowanie zgrupowań roślin i zwierząt najcenniejszych pod względem przyrodniczym na terenie Parku - na obszarach podmokłych. Utrzymanie i wzmacnianie pełnej różnorodności gatunków na ich naturalnych stanowiskach w typowych dla nich fitocenozach, zwłaszcza wodnych i bagiennych. Renaturyzacja najcenniejszych pod względem przyrodniczym środowisk przekształconych w wyniku działalności człowieka poprzez przywrócenie naturalnych lub seminaturalnych stosunków wodnych. Przeciwdziałanie postępującemu przesuszeniu terenu Parku, zwłaszcza terenów leśnych i łąkowych wskutek przyspieszonego odpływu wody systemem rowów melioracyjnych. Przeciwdziałanie zmianom stosunków wodnych, w tym zmianom zasięgu zalewów dolin wodami rzecznyymi w wyniku budowy wałów przeciwpowodziowych, powodującym zmiany funkcjonowania ekosystemów hydrogenicznych. Przeciwdziałanie realizacji obiektów budowlanych na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodziowego. Przeciwdziałanie zanieczyszczeniu wód powierzchniowych spowodowanemu punktowymi zrzutami nieoczyszczonych ścieków bytowo - gospodarczych oraz spływami zanieczyszczonych wód z obszarów użytkowanych rolniczo i obszarów zabudowanych [także w środkowym i górnym odcinku Bugu poza granicami Parku]. Przeciwdziałanie przyspieszonej eutrofizacji i przeżyźnieniu (hypertrofizacji) zbiorników wodnych w wyniku silnego obciążenia pierwiastkami troficznymi: azotem i fosforem ze źródeł punktowych (zrzuty oczyszczonych i nieoczyszczonych ścieków bytowo-gospodarczych) i rozproszonych. Renaturyzacja stosunków wodnych olsów i zdegradowanych starorzeczy. Odtworzenie meandrów Czarnej Strugi na odcinku około 8 km w obrębie olsów, w tym przez zabiegi biotechniczne w korycie. Wyłączenie z konserwacji brzegów cieków V i wyższych rzędów i dopuszczenie do ich renaturyzacji. Odmulanie rowów melioracyjnych co 10 lat warstwą płytszą od 15-20cm (optymalnie 5-10cm). Zatrzymywanie wody na lewym tarasie zalewowym Bugu przez otwieranie budowli wodnych w wale w czasie wezbrań od 1 listopada do 31 marca oraz ich zamykanie na		

	okres niżówek i roztopów. Wykluczenie działań powodujących: obniżenie zwierciadła wód podziemnych, w szczególności budowy urządzeń drenarskich i rowów odwadniających na łąkach i pastwiskach w dolinach rzecznych oraz na krawędzi tarasów zalewowych i wysoczyzn; osuszanie torfowisk i obszarów źródliskowych cieków. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Parku; zinwentaryzowanie oraz likwidację punktów zrzutu ścieków nieoczyszczonych do gruntu i wód powierzchniowych; utrzymanie lub tworzenie pasów zakrzewień i zadrzewień wzdłuż cieków i zbiorników wodnych jako naturalnej obudowy biologicznej ograniczającej spływ zanieczyszczeń ze zlewni wykorzystywanej na cele rolnicze i leśne. Ochrona gatunków hydrobiontów objętych ochroną prawną, krytycznie zagrożonych i zagrożonych, wymienianych w "Polskiej czerwonej księdze zwierząt", "Polskiej czerwonej księdze roślin" oraz objętych lokalnymi i krajowymi programami ochrony aktywnej. Wykorzystanie w gospodarce rybackiej rodzimych gatunków ryb pochodzenia lokalnego. Uzyskanie składu gatunkowego i struktury wiekowej ryb właściwych dla danego typu wód, zapewniającego optymalne wykorzystanie występujących w nich siedlisk i bazy pokarmowej oraz umożliwiającego populacjom ryb naturalny rozród. Utrzymanie i przywracanie utraconej różnorodności siedliskowej wód powierzchniowych oraz uzyskanie struktury gatunkowej ryb, zwłaszcza proporcji gatunków drapieżnych do gatunków tzw. "spokojnego żeru", oraz struktury wiekowej ryb właściwych dla typu siedliska. Planowanie gospodarki rybackiej w oparciu o rozpoznanie stanu ekosystemów wodnych Parku, zwłaszcza warunków fizyczno-chemicznych siedliska, obfitości i dostępności bazy pokarmowej ryb, struktury gatunkowej i wiekowej ichtiofauny, wielkości eksploatacji poszczególnych gatunków ryb, zwłaszcza cennych z wędkarskiego punktu widzenia, a także rzadkich i zagrożonych. Utrzymanie na właściwym poziomie liczebności populacji szczególnie eksploatowanych przez wędkarzy, a także wykazujących regres stanu z innych powodów przez niezbędne zarybienia. Zarybienie Bugu głównie gatunkami drapieżnymi (szczupak, sandacz, sum, okoń) oraz z grupy reofilnych karpiowatych (brzana, jaź, kleń i świnka). Wykorzystywanie do zarybień materiału z hodowli (wylęgarni) lokalnych. Promowanie naturalnego rozrodu ryb, w szczególności przez tworzenie obrębów ochronnych obejmujących najbardziej wydajne tarliska i miejsca wychowu narybku. Z uwagi na ochronę gatunkową ryb dopuszczenie odłowów sieciowych uzasadnione jedynie poprawą struktury gatunkowej ichtiofauny (w tym eliminacji gatunków obcych, ograniczenia nadmiernej liczebności gatunku rodzimego oddziałującego niekorzystnie na całość zespołu ryb) lub ochrony siedlisk (w tym ograniczenia nadmiernej liczebności leszcza, płoci i krąpia - gatunków uznawanych za przyczyniające się do degradacji siedliska). W celu ochrony roślinności brzegowej, miejsc rozrodu i regularnego przebywania wielu gatunków zwierząt oraz przeciwdziałania erozji brzegów rzek, wyznaczenie miejsc cumowania i wodowania łodzi. Przyjęcie priorytetu gospodarowania wodochronnego na obszarach alimentacji głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) warunkujących zasobność wód podziemnych Parku. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w całych zlewniach dopływów Narwi i Bugu przepływających przez Park.		
Uwagi dotyczące obszaru chronionego	Cel na podst.: Rozporz. Nr 20 Wojewody Mazowieckiego z dnia 8 sierpnia 2006 r. w spr. ust. planu ochrony dla Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 172, poz. 6757 i z 2007 r. Nr 35, poz. 698).		
Nazwa obszaru chronionego	Dolina Dolnego Bugu	Kod obszaru chronionego	PLB140001
Podstawa prawna utworzenia obszaru chronionego	Rozporządzenie MŚ z 12.012011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Dz. U. z 2011 r. Nr 25 poz. 133.	Wielkość obszaru chronionego [ha]	74309,93
% udział obszaru chronionego w	39,49%	% udział obszaru chronionego w	29,55%

długości JCW		powierzchni zlewni JCW	
Przedmioty ochrony zależne od wód	Actitis hypoleucos r, Alcedo atthis r, Anas clypeata r, Anas querquedula r, Charadrius dubius r, Charadrius hiaticula r, Chlidonias niger r, Ciconia ciconia r, Ciconia nigra r, Circus aeruginosus r, Circus pygargus r, Crex crex r, Gallinago gallinago r, Limosa limosa r, Luscinia svecica r, Numenius arquata r, Porzana parva r, Porzana porzana r, Rallus aquaticus r, Sterna albifrons r, Sterna hirundo r, Tringa totanus r		
Cel dla obszaru chronionego	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. piskliwca wymaga: zachow. natur. dolin i brzegów rzek, w tym ter. aluwialnych, natur. procesów akumul. aluwiów. --- Właściwy stan ochr. zimorodka wymaga: zachow. natur. dynamiki rzek, w tym natur. procesów erozji bocznej, powstawania, utrzymywania i rozwoju skarp (wyrw) brzegowych. --- Właściwy stan ochr. płaskonosy wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udz. bagiennych podmokłych, ew. zalewanych łąk, z zabagnieniami, starorzeczami, drobnymi zb. wodnymi itp. --- Właściwy stan ochr. cyranki wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udz. bagiennych podmokłych, ew. zalewanych łąk, z zabagnieniami, starorzeczami, drobnymi zb. wodnymi itp. --- Właściwy stan ochr. sieweczki rzecznej wymaga: zachow. naturalnych łąk, odsypisk okresowo odślan. spod wody i procesów ich powstawania. -- - Właściwy stan ochr. sieweczki obrożnej wymaga: w dol. rzecznych zachow. naturalnych łąk, odsypisk okresowo odślan. spod wody i procesów ich powstawania, a na wybrzeżu morskim zachow. plaż nie penetrow. przez ludzi w sezonie lęgowym gatunku. --- Właściwy stan ochr. rybitwy białowąsej wymaga: zachow. aktualnych i umożliw. powstawania potencjalnych miejsc lęgowych zwykle na skupieniach roślin pływającej; wyklucz. niepokojenia w koloniach lęg. Gdy gniazd.. na stawach zachow. ekstensywnej gospod. stawowej z zachow. roślin pływającej i z ochroną kolonii rybitwy przed niepokojeniem. --- Właściwy stan ochr. bociana białego wymaga: zachow. biotopów żerowiskowych, w tym wilg. i podmokłych łąk i pastwisk, pośrednio dla zachow. bazy żerowej zachow. uwilgotnienia terenu i obfitości zabagnień i oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. bociana czarnego wymaga: zachow. bagiennych i podmokłych olsów, natur. charakteru cieków i drobnych akwenów śródlęśnych. --- Właściwy stan ochr. błotniaka stawowego wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udz. stawów, zbiorn. wodnych, podmokłych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. błotniaka łąkowego wymaga: zachow. natur. mozaiki mokradłowego krajobrazu, zwykle z udz. dużych kompleksów podmokłych łąk, turzycowisk, szuwarów, zabagnień. --- Właściwy stan ochr. derkacza wymaga: zachow. uwilgotnienia i wyklucz. odwadniania wilg. i podmokłych łąk. --- Właściwy stan ochr. kszyska wymaga: zachowania mozaiki mokradeł w krajobrazie, w tym zachow. zabagnień i wyklucz. ich odwadniania. --- Właściwy stan ochr. rycyka wymaga: zachow. podmokłych łąk i pastwisk o wys. poziomie wody utrzym. do początku lata. --- Właściwy stan ochr. podróżniczka wymaga: zachow. bagiennego char. biotopu. - -- Właściwy stan ochr. kulika wielkiego wymaga: zachow. dużych kompleksów łąk i ekstens. pastwisk oraz ich podmokłego charakteru. --- Właściwy stan ochr. zielonki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych wysokich szuwarów z oczkami wody, zwykle jako komponentu stawów rybnych bądź zalewanych części dolin rzecznych. --- Właściwy stan ochr. kropiatki wymaga: zachow. bagiennego char. terenu: bagiennych niskich szuwarów z oczkami wody, turzycowisk. --- Właściwy stan ochr. wodnika wymaga: zachow. bagiennych szuwarów. --- Właściwy stan ochr. rybitwy białoczelnej wymaga: zachow. aktualnych i umożliw. powstawania potencjalnych miejsc lęgów (zwykle łąchy aluwialne na rzekach, piaszczyste wyniesienia na ter. zalewowych, niekiedy stawy, zbiorniki, roślin. wodna). --- Właściwy stan ochr. rybitwy rzecznej wymaga: zachow. aktualnych i umożliw. powstawania potencjalnych miejsc lęgów (wg lok. war. obszaru: zazwyczaj łąchy aluwialne na rzekach, piaszczyste wyniesienia na ter. zalewowych, inne biotopy żwirowe, niekiedy stawy, zbiorniki). --- Właściwy stan ochr. krwawodzioba wymaga: zachow. podmokłych łąk i pastwisk z niską roślin. będących wiosną w mozaice z płytkimi rozlewiskami, o stabilnym i wysokim w okr. lęgowym poz. wody.		

	[Wymaga wg. 'planu lokalnej współpracy'2007': zachowanie uwilgotnienia łąk wilg. i zmiennowilg.]		
Uwagi dotyczące obszaru chronionego	Cel na podst.: Wymagania siedlisk i gat. i dokument. 'planu lokalnej współpracy'2007'		
Nazwa obszaru chronionego	Ostoja Nadbużańska	Kod obszaru chronionego	PLH140011
Podstawa prawna utworzenia obszaru chronionego	Decyzja KE z 13.11.2007 r.	Wielkość obszaru chronionego [ha]	46036,74
% udział obszaru chronionego w długości JCW	10,17%	% udział obszaru chronionego w powierzchni zlewni JCW	2,98%
Przedmioty ochrony zależne od wód	3150, 3270, 6410, 6430, 6440, 91E0, 91F0, Angelica palustris, Castor fiber, Lutra lutra, Bombina bombina, Triturus cristatus, Aspius aspius, Cobitis taenia, Cottus gobio, Misgurnus fossilis, Rhodeus sericeus amarus, Sabanejewia aurata, Lycaena dispar, Unio crassus		
Cel dla obszaru chronionego	Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieków wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zaokrąglone parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczyn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznyymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. zalewanych mulistych brzegów rzek (3270) wymaga: naturalne ukształtowanie koryta i brzegów rzek, z możliwością zachodzenia erozji brzegowej powyżej obszaru i w obszarze, możliwość rozwoju odsypisk i namulisk brzegowych i śródkorytowych, oraz naturalny reżim hydrologiczny, w tym naturalne występowanie stanów wezbraniowych i niżówkowych. --- Właściwy stan ochr. zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych (6410) wymaga: zachow. zmiennowilgotnych i wilgotnych warunków siedliskowych, umożliw. jednak przynajmniej okazjonalne (niekoniecznie coroczne) koszenie. --- Właściwy stan ochr. ziołorośli górskich lub nadrzecznych (6430) wymaga: naturalność koryt rzecznych/potoków i stref brzegowych, umożliwiająca swobodne wykształcanie się ziołorośli. --- Właściwy stan ochr. łąk selernicowych (6440) wymaga: reżim hydrologiczny z okresowymi wezbrzeniami powodującymi zalewanie łąk selernicowych. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łąkami. --- Właściwy stan ochr. łągów lasów dębowo-wiązowo-jesionowych (91F0) wymaga: zalewy wodami rzecznyymi raz na kilka lat. W przypadku łągów poza zalewowymi dolinami rzecznyymi - naturalne wilgotne warunki wodne. --- Właściwy stan ochr. staroduba łąkowego wymaga: uwilgotnienie terenu (wilgotność podłoża) duże. --- Właściwy stan ochr. bobrowy wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego źródła. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc łągowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub		

	kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebieniastej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. bolenia wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, YUV, YOY). --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. głowacza białopłetwego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Mozaika mikrosiedlisk dna zawierająca kryjówki dla osobn. dorosłych, potencjalne tarliska, miejsca odrostu narybku. Brak zarybień w obwodzie rybackim powodujących wzrost populacji gat. gospodarczych zjadających głowacze. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%. --- Właściwy stan ochr. piskorza wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach, naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >3% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m2. Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m2. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. kozy złotawej wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Przynajmniej miejscami dno żwirowo-piaszczyste. Wzgl. liczebność >0,01 os./m2, >25 osobn. <4 cm dług.; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. czerwonończyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawi, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. skójki gruboskorupowej wymaga: koryto rzeki naturalne lub zrenaturyzowane. Natur. struktura substratu dna. Azotany ≤2mg/l NO3-N. W miejscach wyst. >10 os./1 mb cieku. Obecność wszystkich klas wielk: <3 cm, 3-6 cm, >6 cm. [Wymaga wg. 'planu lokalnej współpracy'2007': zachowanie dynamiki rzeki i niestabilności dolinnego krajobrazu, w tym zachowanie naturalnego reżimu hydroekologicznego, złożonego z zalewów o różnej częstotliwości i długości trwania, a także obfitości i jakości pozostawianych nanosów. Zachowanie lasów i zadrzewień łągowych.].
Uwagi dotyczące obszaru chronionego	Cel na podst.: Wymagania siedlisk i gat. i dokumentacja 'planu lokalnej współpracy'2007'

Działania z aktualizacji programu wodno-środowiskowego

Działania podstawowe

Nazwa działania	Zakres rzeczowy	Koszt działania [tys. PLN]	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Termin realizacji
1. realizacja programu działań mającego na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych	budowa nowych i rozbudowa istniejących zbiorników do przechowywania 363,42 m3 naturalnych nawozów płynnych	218,05	prowadzący działalność rolniczą na OSN	II kw. 2017
2. realizacja programu działań mającego na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych	budowa nowych i rozbudowa istniejących miejsc do przechowywania nawozów naturalnych	254,39	prowadzący działalność rolniczą na OSN	II kw. 2017

	stałych o powierzchni 635,985 m2			
3. realizacja programu działań mającego na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych wynikającego z rozporządzenia nr 6/2013 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie w sprawie wprowadzenia programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z dn. 31 maja 2013 r. poz. 6183 i Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dn. 20 maja 2013 r. poz. 2240) zmienionego rozporządzeniem nr 5/2014 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z dn. 03.02.2014 r. poz. 1053 i Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dn. 31.01.2014 r. poz. 430)	przestrzeganie zasad nawożenia	brak danych	prowadzący działalność rolniczą na OSN	działanie ciągłe
4. realizacja programu działań mającego na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych wynikającego z rozporządzenia nr 6/2013 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie w sprawie wprowadzenia programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z dn. 31 maja 2013 r. poz. 6183 i Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dn. 20 maja 2013 r. poz. 2240) zmienionego rozporządzeniem nr 5/2014 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie (Dz. Urz. Woj.	przestrzeganie zasad nawożenia pól na terenie o dużym nachyleniu	brak danych	prowadzący działalność rolniczą na OSN	działanie ciągłe

Mazowieckiego z dn. 03.02.2014 r. poz. 1053 i Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dn. 31.01.2014 r. poz. 430)				
5. realizacja programu działań mającego na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych wynikającego z rozporządzenia nr 6/2013 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie w sprawie wprowadzenia programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z dn. 31 maja 2013 r. poz. 6183 i Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dn. 20 maja 2013 r. poz. 2240) zmienionego rozporządzeniem nr 5/2014 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z dn. 03.02.2014 r. poz. 1053 i Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dn. 31.01.2014 r. poz. 430)	ograniczenia nawożenia na glebach podmokłych, zalanych, zamarzniętych lub pokrytych śniegiem	brak danych	prowadzący działalność rolniczą na OSN	działanie ciągłe
6. realizacja programu działań mającego na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych wynikającego z rozporządzenia nr 6/2013 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie w sprawie wprowadzenia programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z dn. 31 maja 2013 r. poz. 6183 i Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dn. 20 maja 2013 r. poz. 2240) zmienionego rozporządzeniem nr 5/2014 Dyrektora Regionalnego Zarządu	stosowanie właściwego nawożenia w pobliżu cieków	brak danych	prowadzący działalność rolniczą na OSN	działanie ciągłe

Gospodarki Wodnej w Warszawie (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z dn. 03.02.2014 r. poz. 1053 i Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dn. 31.01.2014 r. poz. 430)				
7. realizacja programu działań mającego na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych wynikającego z rozporządzenia nr 6/2013 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie w sprawie wprowadzenia programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z dn. 31 maja 2013 r. poz. 6183 i Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dn. 20 maja 2013 r. poz. 2240) zmienionego rozporządzeniem nr 5/2014 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z dn. 03.02.2014 r. poz. 1053 i Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dn. 31.01.2014 r. poz. 430)	edukacja prowadzących działalność rolniczą na OSN w zakresie dobrej praktyki rolniczej oraz prowadzenie dla nich specjalistycznego doradztwa	brak danych	ODR, gmina	działanie ciągłe
8. realizacja programu działań mającego na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych wynikającego z rozporządzenia nr 6/2013 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie w sprawie wprowadzenia programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z dn. 31 maja 2013 r. poz. 6183 i Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dn. 20 maja 2013 r. poz. 2240) zmienionego rozporządzeniem nr	kontrola rolniczych źródeł zanieczyszczenia i realizacji przez prowadzących działalność rolniczą na OSN obowiązków określonych w Programie	brak danych	WIOŚ	działanie ciągłe

5/2014 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z dn. 03.02.2014 r. poz. 1053 i Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dn. 31.01.2014 r. poz. 430)				
9. realizacja programu działań mającego na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych wynikającego z rozporządzenia nr 6/2013 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie w sprawie wprowadzenia programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z dn. 31 maja 2013 r. poz. 6183 i Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dn. 20 maja 2013 r. poz. 2240) zmienionego rozporządzeniem nr 5/2014 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z dn. 03.02.2014 r. poz. 1053 i Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dn. 31.01.2014 r. poz. 430)	prowadzenie monitoringu oraz dokumentowanie realizacji programu i jego efektów	brak danych	GIOŚ, WIOŚ, KSChR, OSChR, CDR, ODR, KZGW	działanie ciągłe
10. realizacja programu działań mającego na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych wynikającego z rozporządzenia nr 6/2013 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie w sprawie wprowadzenia programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z dn. 31 maja 2013 r. poz. 6183 i Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dn. 20 maja 2013 r. poz.	przestrzeganie warunków przechowywania nawozów naturalnych oraz postępowanie z odciekami	brak danych	prowadzący działalność rolniczą na OSN	działanie ciągłe

2240) zmienionego rozporządzeniem nr 5/2014 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z dn. 03.02.2014 r. poz. 1053 i Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z dn. 31.01.2014 r. poz. 430)				
11. budowa nowych zbiorników bezodpływowych oraz remont istniejących	budowa nowych zbiorników bezodpływowych oraz remont istniejących - 15 szt	60,67	właściciel	działanie ciągłe
12. budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków	budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków - 61 szt	709,84	właściciel	działanie ciągłe
13. regularny wywóz nieczystości płynnych	regularny wywóz nieczystości płynnych	0,00	właściciel	działanie ciągłe
Działania uzupełniające				
Nazwa działania	Zakres rzeczowy	Koszt działania [tys. PLN]	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Termin realizacji